

por subporti vazojn, kalikojn, statuetojn ktp.

koopera. Karakterizas ĉefe asocion da laboristoj, kiuj anstataŭ doni al mastro sian laboron kontraŭ salajro, komunigas siajn ŝparaĵojn k sian laboron por praktiki mem industrin, al kies profitoj aŭ perdoj ĉiu el ili partoprenas : *~a societo.* ~1 (ntr). Partopreni ~an asocion. ~ado. Ago k sistemo de ~antoj.

kooperativo. Koopera societo : oni distingas ~ojn pri produktado k ~ojn pri konsumado.

koordinato Z. 1 Δ Unu el la nombroj, kiuj estas necesaj por difini la situon de punkto. 2 (Ge) Longitudo aŭ latitudo.

***Kopeko.** Rusa tre malgranda monero: *unu~a kandelobuligis Moskvon Z* (eta kaŭzo, granda efiko. Vd kulo). Kp GROŜO, PFENIGO, CENTIMO, CENDO.

***Kopli** (tr). 1 Reprodukti tekston per unu aŭ pluraj ekzempleroj : *~i libron, lerton, dokumenton.* 2 Reprodukti belartan verkon : *~i pentraĵon, statuon.* 3 Speguli : *la arboj ~igis en la rivero Z.* 4 Reprodukti sur papero pozitivan bildon de negat. 5 Imiti : *~i la gestojn de iu, la voĉon de aktoro Z.* ~(a)j)o. ~itaĵo : li mem faris plurajn ~ojn de sia manuskripto ; tia traduko donas malĝustan ~on de la tradukita verko Z ; tiu pentraĵo estas nur mallerta ~o.

***Koro.** 1 Muskola organo, kun formo de renversita konuso, kiu estas centro k ĉefa aganto de cirkulado de sango : *senti batojn ĉe l' ~o ; la sango alfluas al la ~o ; eĉ pinglo povas ~on trapiki Z ; tio premas la ~on* (pro fizika aŭ morala angoro). 2 Tiu organo, konsiderata kiel sidejo de la sentoj (deziro, ĝojo, sufero) : *havi, kiom la ~o deziras Z ; frakasi, rompi Z, ŝiri Z, trabori Z, fendi Z, mueli ies ~on Z ; kio iras el ~o, venas al ~o Z* (konfido naskas konfidon) ; *se okulo ne vidas, ~o ne avidas Z ; malŝargi la ~on Z ; se la ~o tiras vin Z* (se tio plaĉas al vi) ; *alpreni ion al la ~o Z* (tutkore interesiĝi pri io) ; *ami Z, ĝoji, ridi Z, labori el (per Z) la tuta ~o Z ; ~o aroganta, ĝoja, kontenta, malica, malmola, milda, prudenta, saĝa, suferanta Z ; mia ~o neniel emas al rido Z ; peza ŝarĝo falis al mi sur la ~on Z ; havi ~on* (kuragon aŭ kompatemon) ; *ĉu vi havas iometon da ~o k*

konscienco Z ? homoj sen ~o Z ; havi bonan ~on Z (kompatemon), *puran ~on Z ; ~o el oro Z ; ~prema, ~ŝira, ~kreviga spektaklo* (Kp ANIMO, KAPO SENTOKAPABLO). 3 Tiu organo, konsiderata kiel sidejo de amo, de pasio : *belecon taksas ne okulo, sed ~o Z ; edziĝi laŭ ~o Z ; doto ~on ne varmigas Z ; for de l' okuloj, for de la ~o Z.* 4 Centro, ĉefa punkto : *pom~o ; li loĝas ĉe la ~o de la urbo ; penetri ĝis la ~o de la tempo Z ; Parizo estas la ~o de Francujo B* (Kp KERNO). ~a. Venanta el ~o ; amika, sincera, favora : *~a akcepto, saluto, danko ; ~e sindona amiko ; mi salutas vin tul~e ; preĝu ~e k laboru fervore Z.* ~favori (tr). Bon~e kompati iun. (Kp FAVORA). ~tuŝi (tr). Eksciti ies sentojn ; emocii : *~tuŝa rakonto.* Bon~a. Kompatema. Sen~a. Senkompatata, kruela.

Koralo. Kalca arboforma produktaĵo de iuj polipoj, pli malpli hele ruĝa, ordinare fiksita al submaraj rokoj, k el kiu oni faras juvelojn : *braceleto el ~o ; laĉo de ~etoj.* ~a. 1 El ~o : *~aj insuletoj, juveloj.* 2 ~kolora : *~a buŝo, ~aj lipoj.*

***Korano.** Sankta libro de Mahometanoj.

***Korbo.** Portebla ujo el kunplektitaj salikvergetoj, bastorubandoj, pajlaj aŭ junkaj trunketoj, metalfadenoj ks, por enteni diversajn objektojn : *~o por pano, da fruktoj Z ; pano estas alportita, ~o estu forĵetita Z* (ni ne bezonas plu tiun, kiu jam faris al ni servon).

korbelo ♣. Elstara pendanta konstruajeto almetita al konstruo k subportata de antaŭigantaj apogiloj : *~e konstruita tureto ; (f) ~a roko.*

***Kordo.** Fadeneto el bestaj intestoj aŭ el metalo, uzata por iuj muzikaj instrumentoj, k kiun oni vibrigas jen per fingroj (gitaro, harpo), jen per arĉo (violono), jen per marteletoj (fortepiano) : *~aj instrumentoj ; (f) la propono tuŝis ~on* (animan inklinon) *de ni mem ĝis hodiaŭ ne rimarkitan Z* (Vd KREVI).

kordono Z. 1 Plektogalono, ŝnurpasamento, uzata por garni vestojn : *la ~o de kardinala ĉapelo Z.* 2 Larĝa rubando, traŝlitre portata kiel honorsigno de iuj ordenoj : *~o de la Honora Legio Z.* 3 Kontinua vico : *~o da arboj ĉirkaŭ placo.*